

Висновки. Проведений нами структурний та квантитативний аналіз дозволив вивести процентне співвідношення запропонованих композиційних типів назв телепрограм на першому каналі німецького телебачення у рамках кожного критерію класифікації. Нами було проаналізовано 333 оніми телепередач, що транслюються на сучасному першому каналі Німецького телебачення. З них понад 80% номінацій представлено назвами без пунктуаційних знаків, в той час, як кількість графічно оформлених пунктуацією, різним регістром літер та елементами інших знакових систем назв складає 13%, 10% та 5% відповідно (див табл. 1). Це свідчить про тенденцію до спрощення візуальної складової номінацій у теледискурсі.

Таблиця 1

За пунктуаційно-графічним оформленням			
без пунктуаційних знаків	з пунктуаційними знаками	з виділеним регістром літер	з іншими семіотичними елементами
80%	13%	10%	5%

Дещо по-іншому виглядає процентна співвіднесеність граматичних форм: кількість простих, поширених і складних назв відрізняється не суттєво (39%, 32% та 29 відповідно), що свідчить про відносну вербальну розгорнутість телевізійних онімів (див табл. 2).

Таблиця 2

За граматичною побудовою		
прості	поширені	складні
39	32	29

Така суперечливість у композиційній структурі назв телепередач безумовно є перспективним підґрунтям для подальших досліджень номінативної парадигми телевізійного дискурсу, адже отримані результати представляється доцільним екстраполювати на комунікативно-прагматичну направленість онімів. Структурний підхід у прагматичному руслі дослідження безперечно дозволить виявити специфіку номінацій, пояснити їх природу та проаналізувати маркери сугестії у взаємодії із телеглядачем.

Література:

1. Петрова Н. Ю. Названия английских драматургических произведений в когнитивной перспективе / Н. Ю. Петрова // Вопросы когнитивной лингвистики. – № 3. – 2009. – С. 35–41.
2. Фролова Н. А. Фильмонимы как особый тип имён собственных в современном русском языке / Н. А. Фролова. – Тамбовский государственный университет им. Г. Р. Державина, Институт русской филологии (доклад на XIV научной студенческой конференции по топонимике. 24.03.2010 г.) – 3 с.
3. Dürscheid C. Syntax : Grundlagen und Theorien / Christa Dürscheid. – 4. Auflage. – Vandenhoeck & Ruprecht, 2007. – 260 S.

Корпус дослідження

<http://www.daserste.de/>

УДК 81'373.43=111

О. І. Дзюбіна,

Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів

ЛІНГВОПРАГМАТИЧНИЙ АНАЛІЗ АНГЛОМОВНИХ НЕОЛОГІЗМІВ (НА МАТЕРІАЛІ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ «FACEBOOK» ТА «TWITTER»)

У статті розглянуто прагматичні риси нових лексичних одиниць, які використовуються комунікантами в соціальних мережах «Facebook» та «Twitter», зокрема, виявлено різницю між прагматикою нового слова та прагматикою традиційної лексичної одиниці. Проаналізовано вираження емоційної оцінки неологізмів на лексичному та морфологічному рівнях.

Ключові слова: лінгвопрагматика, неологізм, лексична одиниця, соціальна мережа, семантика.

ЛИНГВОПРАГМАТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ АНГЛОЯЗЫЧНЫХ НЕОЛОГИЗМОВ (НА МАТЕРИАЛЕ СОЦИАЛЬНЫХ СЕТЕЙ «FACEBOOK» И «TWITTER»)

В статье рассмотрено прагматические черты новых лексических единиц, которые используются коммуникантами в социальных сетях «Facebook» и «Twitter», в частности, выявлено различие между прагматикой нового слова и прагматикой традиционной лексической единицы. Проанализировано выражения эмоциональной оценки неологизмов на лексическом и морфологическом уровнях.

Ключевые слова: лингвопрагматика, неологизм, лексическая единица, социальная сеть, семантика.

PRAGMALINGUISTIC ANALYSIS OF ENGLISH NEOLOGISMS (ON THE MATERIAL OF «FACEBOOK» AND «TWITTER» SOCIAL NETWORKING SERVICES)

While the field of pragmatics is constituted of many diverse approaches without clear-cut boundaries united by a common functional perspective on language in communication, pragmalinguistics focuses primarily on the study of linguistic phenomena from the point of view of their usage. This paper reviews the main aspects of research in pragmalinguistics, sets its relationship with other spheres in the study of the lexical system of the language. The pragmatic features of the new lexical items of the «Facebook» and «Twitter» social networking services are looked into. The difference between pragmatics of traditional lexical unit and pragmatics of the new word is found. The expression of emotional evaluation of neologisms on the lexical and morphological levels is analyzed.

Key words: pragmalinguistics, neologism, lexical item, social networking service, semantics.

Постановка наукової проблеми та її значення. Лінгвопрагматика – відносно нова сфера лінгвістичних і лінгвофілософських досліджень із складною історією формування понять і термінів. Розвідки в межах кандидатських дисертацій демонструють поверхове володіння методологією прагматичного аналізу, яке зводиться або до ототожнювання прагматики зі стилістикою, або до застосування методів і методик, які були притаманні лінгвопрагматиці 70-х років минулого століття.

Лінгвістична прагматика не стоїть на місці, вона розвивається, як і кожна наукова дисципліна, демонструючи тенденції до поглиблення аналізу, інтеграції з іншими дисциплінами. Тому об'єкт цієї науки, її проблемне поле й основна дослідницька одиниця ще остаточно не визначені. Це засвідчує **актуальність** проблематики статті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій із цієї проблеми. Дослідження в області лінгвопрагматики мають інтернаціональний характер і відрізняються винятковою багатоглядністю (П. Вацлавик, Г. П. Грайс, Д. Хаймз, Р. Ч. Столнейкер, Д. Вундерліх, Д. Вандервекен, Дж. Ліч, Я. Мей, В. В. Богданов, Л. П. Чахоян, Г. Г. Почепцов, Т. В. Булигіна, Н. Д. Арутюнова, А. Е. Кибрик, І. М. Кобозева, С. А. Сухих, М. Л. Макаров, В. І. Заботкіна та ін.).

Наукова новизна даної статті полягає у визначенні прагматичних рис нових лексичних одиниць соціальних мереж «Facebook» та «Twitter».

Загальнонаукове значення даної роботи полягає в можливості застосування результатів дослідження в роботі спекурсів і спецсеминарів присвячених прагматичній функціонуванню нових лексичних одиниць у тексті, а також при складанні навчальних посібників і лексико-граматичних практикумів з англійської мови для студентів.

Мета статті – визначити лінгвопрагматичні особливості новостворених, які використовують комуніканти в соціальних мережах «Facebook» та «Twitter».

Виклад основного матеріалу. Вперше про прагматику писав Чарльз Сандерс Пірс в ХІХ столітті, а її основні параметри стосовно філософії прагматизму сформулював у 1920-ті роки Чарльз Морріс. Однак сучасна лінгвістично орієнтована прагматика розвивається швидше під впливом ідей Л. Вітгенштейна і теорії мовленнєвих актів.

Прагматика (від лат. «pragmaticus», та від грец. «pragmatikos», що означає «придатний для дій») прийшла в лінгвістику з семіотики – теорії знакових систем, представленої по Ч. Морісу трьома гілками: семантикою, синтактикою, прагматикою. А це, в свою чергу, означає, що її термінополе є неоднорідним, таким, що перетинається із термінополями різних наук [2, с. 55].

Сам термін «прагматика» по-різному трактується в сучасному мовознавстві. Це – наука про використання мови, її огляду цілей, способів та методологічних умов, інтерпретація мовленнєвих актів, тощо [3, с. 369].

Широке визначення лінгвістичної прагматики дав Ю. Д. Апресян: «Під прагматикою ми будемо розуміти закріплене в мовній одиниці (лексемі, афіксі, синтаксичій конструкції) ставлення мовця :

- до дійсності;
- до змісту повідомлення;
- до адресата.

Прагматика нового слова відрізняється від прагматики традиційної лексичної одиниці тим, що в лексичних інноваціях відбивається слід часу. Іншими словами, у нового слова міститься тимчасова конотація новизни. Прагматика в широкому сенсі розуміється як наука, котра «аналізує мову з точки зору людини, яка використовує її в аспекті вибору мовних одиниць, обмежень на їх вживання в соціальному спілкуванні і ефекту впливу на учасників комунікації» [4, с. 125].

Дослідження словникового складу в прагматичному аспекті, тобто з точки зору доречності використання лексичних і фразеологічних одиниць залежно від ситуації спілкування і цілей, дозволяє виділити новий напрямок в аналізі лексичної системи мови – функціональну лексикологію, перед якою стоїть завдання виявити внутрішні закономірності, яким підкоряється вибір і адекватне використання тієї чи іншої лексичної одиниці в кожному конкретному комунікативному акті [4, с. 157].

На відміну від стилістики, предметом аналізу якої є передусім використання того чи іншого слова, обраного з метою створення емоційно-експресивного ефекту, функціональна лексикологія опирається на прагматично-релевантні фактори трьох широких порядків:

- змістовного;
- соціологічного;
- психолінгвістичного [2, с. 49].

Для прагмалінгвістичного аналізу лексичних одиниць ми беремо до уваги соціальну диференціацію мови, а саме, характер взаємозв'язків між мовними і соціальними структурами. «Регулярна модель «соціальної диференціації була розроблена У. Лабовим і вдосконалена А.Д. Швейцером.. Структура соціальної диференціації мови багатовимірною і включає як стратифікаційну диференціацію (класову і прошаркову приналежність, до соціальних інститутів, професію, стать, вік, освіту тощо), зумовлену різноманітністю соціальної структури, так і ситуативну диференціацію (офіційна, нейтральна, неофіційна тональність ситуації, рольові відносини комунікантів і т.д.), зумовлену різноманітністю соціальних ситуацій. Між двома видами варіативності існує тісний взаємозв'язок: одна і та ж модель ситуативної варіативності може по-різному реалізовуватися в різних соціальних групах [1, с. 50].

Прагматика найтіснішим чином пов'язана з активними номінативними процесами. Використання слова в нетиповому контексті носієм іншого соціолекта (мови певної соціо професійної групи) надає цьому слову новий відтінок, який потім оформляється і закріплюється в окремий лексико-семантичний варіант слова. У свою чергу, будь-яка семантична новизна породжує новизну прагматичну. Поява нового лексико-семантичного варіанта слова розширює прагматику всієї лексеми, так як розширюється спектр її використання [4, с. 167].

В. І. Заботкіна стверджує, що на всіх етапах створення та входження нових лексичних одиниць в мовну систему превалюють прагматичні чинники. Ця підвищена прагматична навантаженість неологізмів зумовлена тим, що вони:

- пов'язані з реалізацією комунікативного наміру мовця, кодуючи прагматично релевантні параметри як «материнського» контексту, так і самої особистості їх творця в акті породження нового слова;
- орієнтовані на сприйняття їх слухачем в момент первинного використання;
- в процесі прийняття неологізму мовним співтовариством він розширює коло комунікантів які його використовують;
- у процесі входження нового слова в основний склад мови відбувається подальше притягання прагматичних рис нових контекстів, в яких воно використовується [1, с. 98].

Однією з проблем прагмалінгвістики є розмежування семантики і прагматики. Щодо семантики, то вона досліджує буквальне значення, прагматика ж має справу з усіма видами непрямого значення, а також з результатами акту мовлення [1, с. 99].

Первинне протиставлення Ч. Морісом семантики і прагматики мови, засноване на трьохзначній опозиції: семантика – «відношення знаків до об'єктів», прагматика – «відношення знаків до тих, хто їх інтерпретує», синтактика – «відношення знаків один до одного» – видається деяким сучасним дослідникам спрощеним і штучним [1, с. 80]. Причиною критичного ставлення до настільки категоричного розчленування мови на три сфери є усвідомлення цілим рядом видатних лінгвістів нерозривного зв'язку і взаємовпливу семантичного та прагматичного у значенні мовних одиниць [1, с. 82].

В одній зі своїх останніх робіт Дж. Ліч приходиться до висновку, що прагматику і семантику необхідно розглядати як взаємодоповнюючі компоненти. І семантика, і прагматика пов'язані зі значенням мовного знака, але відмінність між ними трактується з точки зору різних розумінь дієслова «значити». Семантика відповідає на питання «що означає?» Прагматика відповідає на питання «Що ви хочете сказати, використавши слово?». Дж. Олвуд висловлює схожу точку зору. Він висловлюється на користь семантико-прагматичного підходу [1, с. 84].

Прагматика як частина семантики аналізує комунікативно-інтенціональне значення як результат відображення структури комунікативних дій у тісному зв'язку із структурними та субстанціальними властивостями мовленнєвих актів. На думку Р. Познера це розмежування в лінгвістичному описі повинно ґрунтуватися на розмежуванні значення і використанні і слів у мовній комунікації. Під комунікацією слід розуміти спілкування людей за допомогою мови. Комунікантами називаються адресант, іншими словами, той, що говорить, і адресат, тобто, той, що слухає [3, с. 368].

У процесі усної інтеракції комуніканти (адресант і адресат) знаходяться в безпосередньому контакті один з одним, виступають одночасно і в якості відправника, і в якості реципієнта повідомлення. У взаємодії один з одним вони, міняючись ролями, постійно контролюють всі релевантні параметри комунікативної ситуації і адекватно реагують на зміни, які в ній відбуваються, приводять у відповідність з її вимогами свій вербальний і невербальний внесок у інтеракцію для підтримки комунікативного балансу. У цьому сенсі можна говорити про взаємну «відповідальність» учасників інтеракції за результати комунікативної взаємодії, обумовленої їх спільним, цілеспрямованим і контрольованим внеском у цей процес [4, с. 475].

Слід зазначити, що роль адресанта як генератора і «держателя мови» в усній комунікації давно і всебічно досліджується в різних напрямках функціональної лінгвістики, а вивчення поведінки адресата, як правило, обмежується перерахуванням і фіксацією деякого набору когнітивних, соціальних і комунікативних характеристик, притаманних йому як потенційному інтерпретатору змісту повідомлення. Водночас, в останні роки в поле зору дослідників все частіше потрапляє і адресат [3, с. 370].

Як відомо, нові лексико-семантичні варіанти слова з'являються в мові внаслідок асиметрії мовного знака. Причиною їх появи, слідом за Л. П. Якубинським, вважаємо порушення мовного автоматизму (один знак – одне значення) [3, с. 375].

Зміна семантичної структури лексеми, і розвиток нових ЛСВ (лексико-семантичний варіант) зумовлює на зміни її прагматики. Наприклад, при появі нового значення «*catfish*»(n) – *an internet «predator» who sets up a false personal profile on a social networking site to trick people into emotional/romantic relationships (over a long period of time)* [5] – відбулася внутрішня перебудова в структурі вихідного багатозначного ідентифікуючого ЛСВ (*a diverse group of ray-finned fish with whisker-like barbels round the mouth, typically – predators and bottom-dwelling – ряд риб класу променепері, які мають декілька пар вусів навкруги рота, переважна більшість видів – хижаки, полюють на донних тварин*). Утворився новий моносемний ЛСВ квалітативного типу, який має ширший діапазон вживання, так як співвідноситься з ширшим колом денотатів. Слідом за змінами в семантиці відбуваються зміни в прагматиці слова, розширюється спектр ситуацій, в яких воно може використовуватися.

Прагматичний потенціал лексеми складається з прагматики всіх ЛСВ, що входять в її структуру. Одна і та ж лексема у своїх різних ЛСВ реалізує різні аспекти прагматичного заряду. Кожен ЛСВ має свій прагматичний потенціал, який забезпечує йому адекватне вживання в різних ситуаціях спілкування [1, с. 104].

З точки зору прагматики, найбільший інтерес представляють нові смисли слів, вживання яких диктується прагматичними компонентами, що локалізуються в імпліціоналі і емоціоналі значення. Це, як, відноситься до предикативних знаків. В принципі всі одиниці словника прагматично марковані і завдяки своїй прагматичній маркованості та наявності у великій мірі комунікативного динамізму вони корелюють з прагматичним ефектом всього висловлювання, наприклад: «*she brought in six friends to back up her story, but five of them turned out to be sockpuppets*» [6]. З'являється новий лексико-семантичний варіант слова «*sockpuppet*»(n) – маріонетка (псевдокористувач, від імені якого учасник форуму публікує повідомлення, створюючи видимість дискусії). В нейтральному контексті слово «*sockpuppet*» не має негативної оцінки, але в даному контексті набуває пейоративної емоційної оцінки, як є властивою одиницям сленгу, семантика яких виражає негативне відношення до предмета або явища. Аналогічно, слово «*chicken*»(n), взаємодіючи зі словом «*Twitter*», утворює стійке словосполучення, що володіє негативною конотацією новизни із-за наявності іронічного відтінку: «*twitter chicken*» – процес коли двоє людей хочуть фоловити один одного (підписатися на твіти/пости у «*Twitter*»), але жоден не наважується зробити це першим. Треба зазначити, що лексична сполучуваність сленгових лексем передбачає мінімальний контекст словосполучення, у якому та чи інша лексема реалізує своє значення у поєднанні з визначеними словами. У сполученні мовних одиниць, актуалізуються лише деякі властивості одного знаку задля того, щоб надати нового смислу. Зокрема, та ж сленгова лексема «*chicken*» у поєднанні з іменником «*twitter*» вживається лише в одному із своїх значень («боягуз»).

Прагматична маркованість виражається у різній мірі. Іноді прагматична маркованість може дорівнювати нулю [2, с. 73]. Слова ж предикатного типу володіють найвищим ступенем прагматичної відзначеності, бо у своїй семантиці вміщують елементи характеристики, оцінки, що створюють певний прагматичний ефект, наприклад: «*did you hear how Dave got totally catfished last month?! The fox he thought he was talking to turned out to be a pervy guy from San Diego!*» [5]. Фамільярного емоційного забарвлення, що відрізняється відтінком глузливості даному висловленню надає новий лексико-семантичний варіант слова «*catfished*»(*deceived over social networking site – обманутий через соціальні мережі*), а також новий ЛСВ слова «*fox*»(n) (*a beautiful and attractive woman*) – «кішечка» (*красива та приваблива жінка*), для якого характерною є меліоративна емоційна оцінка.

На морфологічному рівні емоційна оцінка виражається за допомогою суфіксів, що мають емоційно-оцінний потенціал. негативну оцінку можуть передавати всі суфікси, та одним з найчисленніших, відповідно до наших досліджень, є суфікс «-less», який при додаванні до іменника утворює прикметник зі значенням відсутності або недостатності даної ознаки. Наприклад: «*twitless*»(adj) – використовується для опису того, хто, розміщую безглузді або ж абсурдні, коментарі в мікроблозі «*Twitter*», а також для позначення періоду часу без отримання / відправлення твітер-повідомлень: «*that girl is twitless, reading her updates is like pulling an empty cereal box out of the cupboard*» [5]. Проте існують також численні приклади прикметників позитивної оцінки, саме ці слова показують схвальне ставлення мовця до об'єктивної реальності, яку він сприймає. Наприклад, суфікс «-ific», який утворює прикметники і додається до слова, щоб посилити його експресивність призвів до появи неологізма «*twitterific*»(adj) – використовується для опису дуже важливого та хорошого твітер-повідомлення, наприклад: «*I just won the lotto, how twitterific is that!*» [5].

Висновки. Таким чином, прагматика, оперує шкалою оцінок, характеристиками міжособистісних відносин, що фіксуються у висловленнях, дискурсах, співвідносить функціонування мовних утворень з певними принципами і постулатами, яких дотримуються комуніканти для досягнення прагматичних результатів. Отже, можна стверджувати, що неологізми соціальних мереж «*Facebook*» та «*Twitter*» мають значний прагматичний потенціал за рахунок компонентів семантичної структури, які містять експресивні, емоційні та оцінні елементи значення.

Література:

1. Анисимова Е. Е. Лингвистика текста и межкультурная коммуникация (на материале креолизованных текстов) / Е. Е. Анисимова. – М. : Изд. Центр «Академия», 2003. – 128 с.
2. Богданов В. В. Речевое общение: прагматический и семантический аспекты / В. В. Богданов. – Л., 1990. – 88 с.
3. Демьянков В. З. Прагматические основы интерпретации высказывания / В. З. Демьянков // Изв. АН СССР. Сер. лит. и яз. – 1981. – Т. 40. – № 4. – С. 368–377.
4. Handbook of Pragmatics Manual / Ed. by Jef Verschueren, Jan-Ola Östman, Jan Blommaert. – Amsterdam / Philadelphia : John Benjamins Publishing Company, 1995. – 498 p.
5. Urban Dictionary [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uk.urbandictionary.com>.
6. Word Spy [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.wordspy.com/>

УДК 811.112.2'373.7:165.172

О. П. Дмитренко,

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», м. Київ

ПОНЯТІЙНА КАТЕГОРИЗАЦІЯ ОБ'ЄКТИВНОГО СВІТУ ФРАЗЕОЛОГІЧНИМИ ОДИНИЦЯМИ СУЧАСНОЇ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

У статті йдеться про зв'язок мови та мислення, роль індивіда у процесі категоризації оточуючого світу, розкрито механізми та способи перетворення чуттєвих і мисленневих категорій у мовні структури, проаналізовано фрагменти понятійної категоризації об'єктивної дійсності фразеологічними одиницями.

Ключові слова: поняття, понятійна категоризація об'єктивної дійсності, денотат, сигніфікат, зміст і обсяг поняття.

ПОНЯТИЙНАЯ КАТЕГОРИЗАЦИЯ ОБЪЕКТИВНОГО МИРА ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИМИ ЕДИНИЦАМИ СОВРЕМЕННОГО НЕМЕЦКОГО ЯЗЫКА

В статье рассматривается связь языка и мышления, роль индивида в процессах категоризации действительности, показано механизмы и способы трансформации категорий мышления в языковые структуры, проанализировано фрагменты понятийной категоризации действительности фразеологическими единицами.

Ключевые слова: понятие, понятийная категоризация действительности, денотат, сигнификат, содержание и объем понятия.

CONCEPTUAL CATEGORIZATION OF THE OBJECTIVE REALITY OF THE PHRASEOLOGICAL UNITS OF MODERN GERMAN

The article is devoted to the study of the conceptual categorization of the objective reality by means of phraseological units of Modern German. The author touches also the question of correlation with language and mental structures. The inseparable part of linguistic analysis is to disclose the mechanisms and the ways of transformation of perception and thinking categories into linguistic structures. Concept is the highest product of the activity of human mind, one of the most important kinds of reflection the objective reality by a man. Concepts have their contents and volumes. There are many types of concepts and they are not stable: they may get over, go into the volume of other concept. Concept is a product of intellectual efforts of a man and at the same time it is the means of his conceptual thinking.

Keywords: concept, conceptual categorization, objective reality, denotatum, significate, content and volume of concept.

На сучасному етапі розвитку лінгвістики, в центрі вивчення якої перебуває індивід та мова, дослідження фундаментальних складових світосприйняття та їх відображення у мові є надзвичайно **актуальним**. Тому в сучасних лінгвістичних пошуках спостерігається зміщення акцентів у бік пізнання людини (її характеру, психічних особливостей, соціологізованих відношень тощо), ролі індивіда та мови у процесі категоризації та концептуалізації навколишньої дійсності [1, с. 55; 19; 11], розгляду реалій оточуючої дійсності через призму людських оцінок, поглядів, думок, ставлень [9]. Невід'ємною частиною лінгвістичних досліджень є розкриття механізмів та способів перетворення чуттєвих і мисленневих категорій у мовні структури, визначення відповідності між ними та опис їх з лінгвістичної точки зору [9]. Зазначені аргументи вказують **актуальність** даного пошуку, яка підсилюється також й недостатньою розробленістю теми понятійного відображення дійсності ускладненими мовними знаками у ході вторинної номінації.

Метою пошуку є аналіз фрагментів понятійної категоризації об'єктивної дійсності фразеологічними одиницями.

Історія розвитку та становлення людини показує, що практичне освоєння світу з моменту створення знарядь праці є одночасно і його осмисленням. Мислення є засобом проникнення людини у таємниці світу та його пізнання. У відображувальній діяльності індивіда відбуваються найскладніші мовно-мисленневі процеси. Оточуючі об'єкти індивід як «суб'єкт думки» аналізує, диференціює, оцінює в різних аспектах та за різними параметрами (прагматичним, естетичним, моральним), порівнює, наділяє властивостями (стадія мисленневої аперцепції), створює його (об'єкта) мисленневий аналог з урахуванням всіх характеристик, важливих для нього. Об'єкти, що пройшли стадію мисленневої аперцепції, осмислюються і заносяться у пам'ять людини у вигляді образних, схематично оформлених структур. Індивід звертається до дійсності, щоб закріпити і верифікувати образні відбитки зовнішніх об'єктів, і, навпаки, він оперує поняттями, щоб виявити причинно-наслідкові зв'язки та порядок речей, що його (індивіда) оточують. Між світом реальних об'єктів і світом думок існує постійний зв'язок, у якому його виступає мова як ще один «світ, що лежить між світом зовнішніх явищ і внутрішнім світом людини» [4, с. 13]. Отже, зв'язуючою ланкою між елементами двох систем виступає мова та її мовні одиниці [4, с. 13]. Здатність мови позначати реальність, що оточує людину, і при цьому самій творити цю реальність (відчуття людини, її ставлення до дійсності є також реальністю), дозволяє розглядати її не тільки як інструмент, яким користується людина, а й як генератор ідей і відчуттів, які є частиною самої людини. Ця здатність мови найяскравіше, найнаочніше відбивається у фразеології, яка виражає глибоке індивідуальне, разом з тим та дуже узагальне, характерне не тільки одному мовному колективу, а й людству взагалі [10 с. 63].

Понятійна категоризація об'єктивного світу фразеологічними одиницями (далі – ФО) відбувається на базі мисленневих процесів. ФО використовують для позначення предмета чи ситуації словесні знаки не в їх прямому чи переносному значенні, а, швидше, у зв'язку з тими асоціаціями, які вони можуть викликати у мовця чи слухача.